

DOMOLJUB.

Slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja kot priloga „SLOVENCU“ vsak prvi in tretji četrtek meseca. Ako je ta dan praznik, izide „DOMOLJUB“ dan poprej. Cena mu je 80 kr. za celo leto; 40 kr. za pol leta. Naročniki „Slovenca“ ga dobivajo zastoj. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo: uredništvu, naročnina in inserati pa opravištvu „DOMOLJUBA“, Ljubljana, v semeniških ulicah št. 2. — Naznanilo stane 8 kr. za dvostopno petit-vrsto, če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat, in 16 kr., če se tiska trikrat. Večkratno tiskanje je še veliko ceneje.

Štev. 23.

V Ljubljani, 3. decembra 1891.

Letnik IV.

Kaj je novega po svetu?

V *avstríjski delegaciji*, to je v zboru veljakov, kjer se določuje razmerje našega cesarstva z drugimi državami, potožil je poslanec Zallinger, kako da se papežu godi v Rimu, odkar so se mesta polastili Italijani. V zadnjem času celo katoličani k papežu ne smejo v Vatikan, kar najbolj jasno spričuje, kako odvisen je papež od italijanske vlade. Imenovani poslanec je v imenu katoliških Avstrijcev zahteval popolno in pravo prestost za papeža; kot poglavar katoliške cerkve papež ne more biti podložen nobeni svetni oblasti. Minister grof Kalnoky je rekel, da tudi vlada želi, naj bi se poravnalo nasprotje med papežem in laško vlado. Kako da se bo ta voz razvozljal, pač sedaj le sam Bog vé, a katoličani moramo vsikdar zahtevati prostost za sv. Očeta! — V *državnem zboru* je nemško-liberalni poslanec Plener stavil predlog, po katerem naj bi se malim obrtnikom nekaj davka znižalo. To je sicer na videz lep predlog, toda z njim liberalci niso hoteli pomagati malim obrtnikom, ampak le sebi zagotoviti gospodarstvo, da bi potem še z večjo silo stiskali obrtnike. Volk sit, pa ova cela, to še nikoli ni veljalo. Zaradi tega so tudi naši poslanci glasovali proti temu predlogu: skrbeli pa bodo poštene poslanci, da vlada kmalu predloži postavo, po kateri se bodo obrtnikom davki znižali, naložili pa bogatinom, ki z denarjem kupčujejo. Pred vsem pa je potreba kapitalistom postavno prepovedati, da bi izsesavali malega obrtnika, temu treba zagotoviti samostojnost, tedaj se bodo razmere obrnile na bolje. Pregovor, da velike ribe zmeraj male žró, je sicer resničen pri ribah, a bi

ne smel biti v veljavi pri ljudeh, kjer bi namesto pesti po krščanskih načelih morala vladati pravica, in sicer pravica tudi za reveža! — Na *Ruskem* vedno hujše razsaja lakota; mnogo ljudi umrje vsled pomanjkanja; tako je neka mati, ki je šla iskat hrane za svoja lačna otroka, našla oba mrtva, ko se je vrnila domov. Darove za stradajoče prav pridno nabirajo, a vse to so le drobtinice, ki ne zadostujejo. Naj bi pač mili Bog dobremu ruskemu ljudstvu kmalu zanesel s to strašno nadlogo! — *Francoška vlada* je vedno sovražna katoliški cerkvi; nedavno je obsodila nekega škofa, da mora plačati tri tisoč frankov, ker je ministru zaradi znanih dogodkov v Rimu pisal zelo ojstro pismo. — Zvezo med *Francozi in Rusti* je sedaj še bolj vtrdil ruski minister Giers, ki je prišel s tem namenom v Pariz. — *Pruski Nemci*, ki so od l. 1870. naprej mislili, da ni nad njimi nobenega Boga, vedno bolj čutijo, da sama sila orožja ne vzdržuje držav. Nezadovoljnost je na Nemškem vedno večja, socijalisti si pridobivajo vedno več zaupanja; grdo življenje se vedno bolj širi, celo cesar je grajal in svaril zadnji čas pred nerodnostmi; v Berlinu je prišlo več kupčevalcev z denarji na kant ter so ljudje vsled tega izgubili milijone denarjev; vse to kaže, da vladajo na Nemškem nezdrave razmere in da ima Bog svojo šibo tudi za nemški napuh. — V severnih krajih v *Kitni* se vedno bolj širi upor. Pri tem največ trpé katoličani, katere Kitajci moré ter jim razdirajo cerkve in šole. Blizo tritisoč katoličanov je bilo v zadnjem času umorjenih.

Kaj je novega po Slovenskem?

Kranjsko. V Ribnici so dné 11. novembra prav slovesno vsprejeli novega dekana č. g. Martina Povše-ta. Šli so mu veljaki naproti blizo do meje (bilo jih je nad 20 kočij). V nedeljo potem je prelat mil. g. dr. Čebašek novega dekana predstavil faranom. Blagi gospod, ki je zapustil v Št. Juriji prelepe spomine svojega vsestranskega delovanja, bo si gotovo hitro pridobil s svojo prijazno postrežljivostjo tudi srca svojih novih faranov, vrlih Ribničanov. Na mnogo leta!

V Bevkah, kjer je lani vsled strele pogorel zvonik, imajo zopet pri cerkvi nov lep zvonik, kateri je izdelan po načrtu skrbnega g. dekana J. Koprivnikar-ja in ga je pokril kleparski mojster g. Matej Oblak z Vrhlike. — Vrlim Bevčanom, ki so imeli letos precej slabo letino, a so vendar dovršili to lepo delo pri cerkvi, želimo obilo blagoslova božjega v novem letu.

Na Vačah so osnovali novo pevsko društvo „Struna“, predsednik mu je učitelj g. B. Čampa, namestnik g. F. Kolbe, v odboru so gg.: A. Grile, A. Kolbe, F. Strmljan, A. Zarnik, Jan. Zupan, M. Poč, J. Krljkar in J. Hudovernik.

Iz Krškega se nam še poroča o požaru v Leskovcu v noči od 16. na 17. dan nov., da so zgorele štiri hiše z vsemi gospodarskimi poslopji, dalje je ogenj uničil krmo in sploh vse poljske pridelke, jednemu gospodarju tudi dva prašiča. Kako je nastal ogenj, še ni dognano. G. okrajni glavar Weiglein je bil takoj po noči na pogorišču, kakor

tudi krško in videmsko gasilno društvo. Zavarovani so bili vsi štirje pogoreli pri raznih zavarovalnicah. — V nekem gozdu pri Zaplazu so ljudje našli dolgopogrešanega šestletnega dečka Jan. Primea z Gaberske Gore. Truplo so zelo ogrizle lesice. — Vsled žganjepitja je mrtvoud zašel hlapca Gregorja Barleta na Savi v radovljiškem okraju. — V Gor. Logu pri Litiji pa so v nekem skednju našli mrtvega čevljarja J. Vertačnika z Vač, ki se je prejšnji dan žganja preveč napil. — V Žužemberku je čevljarski pomočnik A. Šušteršič rešil življenje deklice Mariji Pečnik, ki je z mosta padla v Krko. — V Hrenovica h so lepo prenovili farno cerkev, zakristija je vsa prenovljena; pregraja pred velikim altarjem se je prestavila nižje proti ladiji. Lepo je bilo videti, kako da so na Martinovo nedeljo fantje nosili „duplirje“ ali svetili s svečami pri sv. maši, bilo jih je 16 samih vrlih mladeničev. Kamnoseška dela pri popravilu cerkve je lično izdelal A. Renčelj iz Postojne. — V novi cerkvi karmeličank na Selu pri Ljubljani se je obhajala tristoletnica blažene smrti sv. Janeza od Križa s slovesno tridnevnicco od 24. do 26. novembra. — Dne 23. t. m. je na ljubljanskem kolodvoru France Filepič tako nesrečno prišel med vozove, da je bil takoj mrtev. — Pri občinski volitvi v Mirnipeči je bil za župana izvoljen Jos. Krivec iz Dobja, odborniki so: J. Bartel, A. Somrak, Josip Dragan, Fr. Sukovič. — V Štanešicah sta se dné 25. novembra sprla dva mizarška učenca; 15 let stari Josip Švajcer je 19 let starega

Listek.

Kukunjanski zdravnik.

(Francoski spisal José Roumanille).

To je bil zdravnik, kateri je izvrstno razumel svojo vednost. Tudi potem, ko je že vse svoje skušnje opravil z odliko, vedno si je kupoval zdravniških knjig ter jih marljivo prebiral. Toda v Kukunjanu, kjer se je nastanil pred dvema letoma, niso imeli ljudje do tega zdravnika nobenega zaupanja. In za to so imeli prebivalci tudi svoje vzroke. Kaderkoli je namreč kdo videl zdravnika, videl ga je z bukvami, iz katerih je neprenehoma bral. Bistri Kukunjanci pa so modrovali med seboj: Naš zdravnik ničesar ne razume; vedno le bere in bere. A kedor se uči, ta se hoče še le kaj naučiti. Ako sam kot potrebno spozna, da se še uči, to je znamenje, da nič ne razume, a kedor nič ne razume, nevednež je in ne

zasluži našega zaupanja. — O tem predsodku so bili Kukunjanci trdno prepričani, zato so pustili domačemu zdravniku mnogo prostega časa za učenje, sami so si pa v potrebi drugod iskali zdravnikov.

Znano pa je, da je zdravnik brez bolnikov, kar svetilnica brez olja. Britko je živeti brez dela in brez zaslužka. To je skušal tudi naš zdravnik, ki si ni skoro slane kropa prislužil s svojim zdravljenjem.

A prišel je čas, ko se je vse to bistveno spremenilo.

Zdravnik se je naposled seveda le naveličal svojega stanja. Zato nekega dné nenadoma po celem Kukunjanu razglasi izredno zanimiv oklic: „Moja vednost je tako obširna, tako temeljita in dovršena, da se ne upam le bolnikov ozdravljati — kar je njemu kot zdravniku seveda le otroška igrača — marveč jaz tudi mrtvega oživim, kar se pač mora imenovati vrhunec zdravnikove modrosti. — Da, mrtvega oživim in sicer mrtvega že zakopanega v grobu! In to

Fr. Žlebnika tako z nekim železom udaril po glavi, da je ta še tisti dan umrl. — V Trebnjem so imeli od 24. oktobra do 2. novembra sv. misijon. Vodili so ga očetje lazaristi gg.: Jarševce, Nežmah in Heidrih. Zadovoljnost faranov je nepopisljiva. Zelenci so leteli proč, da se jo vse kadilo; jeden sam je poskušal nekaj ngovarjati, a tudi ta je moral stisniti rožičke, ko je videl, da ne dobi poslušalcev. — V Kozarjih pri Dobrovi so Janežičevi tako stopili delavca Fr. Selana, da je ta dva dni pozneje umrl v ljubljanski bolnici; zapustil je vdovo s štirimi neoskrbljenimi otroci.

Iz Železnikov se nam piše: Ljuba je lepa hiša božja Bogu, ki biva v njej, ljuba tudi ljudem. Tako cerkev, ljubo Bogu in ljudem, imamo, tako upamo, tukaj pri nas — farno cerkev sv. Antona puščavnika. Še-le 17 let je, kar je bila zidana, dolga 20 sežnjev, široka 10, in visoka 8 sežnjev. Kdor stopi vanjo, se razveseli lepih prostorov tega jako prijaznega poslopja, ki ga je sezidal v čast božjo sedanji tukajšnji gosp. župnik J. Mrak. Dosedaj je bila vsa cerkev bela. Letošnjo pomlad pa je prišel k nam umetni slikar g. Ludovik Grilec, iz Idrije doma, in nam je prav lepo preslikal na presni zid ves prezbitarij. Na stropu vidiš štiri evangeliste; zadej nad altarjem kronanje Matere božje, ob straneh pa sv. Alojzija in sv. Barbaro; nad podobami pa vidiš mnogo okraskov. Kaj lepo se ta nova obleka podá cerkvi. So pa tudi slike prav umetniške. Delo samo hvali mojstra. Hvaležni smo vis. č. g. župniku Mrak-u, ki je lepe slikarije omislil na lastne troške.

Iz pod Nanosa se nam poroča: Omenjal sem zadnjič, da pridelajo Pivčani mnogo več sadnega

mošta, od kar se je vino tako podražilo. Tako mi je znano, da so ga nekateri posestniki naredili do 1000 litrov in še več. Gospodarji, in posebno taki, ki morajo večkrat vino dajati delavcem, so spoznali da račun ne nese. Vipavec, ki je bil nekda jakó po ceni, je bil vlani po 30 kr. liter in letos tudi kmalu dosti boljši kup ne bo. Potem takem se vidi da so stroški pri gospodarstvu zelo narasli. Zato si pomaga vsakdo, kakor vé in zná. Slišal sem, da so tudi po drugih krajih Notranjske letos pridno mošt delali. Gotovo je to mnogo boljše, kakor da bi od Ogrov tisto brljuzgo kupovali. Denar gré z doma, pa še pijača nič vredna ni. Tudi pravijo, da se piše mnogo manj žganja, odkar si kmetje sami napravljajo pijačo.

Štajarsko. Letos so radodarni farani z č. gosp. župnikom Lackom na čelu pri Sv. Križu na Murskem polju razširili farno cerkev. Hišo Božjo so dué 15. novembra blagoslovili velečast. g. dekan Skuhala. — Gosp. Gabrijel Postružnik, posestnik in bivši „vzgleđni nadučitelj“ v Ljutomeru, je odložil službo učiteljsko ter stopil v stalni pokoj. Velezaslužni gospod je star 66 let, in je izvzemši začetek službovanja od svojih mladeniških dnij ves čas učiteljeval v omenjenem trgu, v svojem rojstvenem kraju. Vsled tega je lahko mogoče, da doslužence šteje brez malega skoro vse farnike med vrsto bivših učencev svojih. V rečenem obziru so se v najnovejšem času razmere nekoliko spremenile, ker so v trgu bili ustanovili samostalno šolo dekliško, šolo-podružnico v Cezánjercih so razširili, a pred desetletjem novo dvo-razrednico osnovali na Crenu. Vzlie tej prikazni pa boš pač težko imenoval stan, v katerem bi sedaj ne

storim, kedar drago, pri belem dnevu ter v ta namen povabim na pokopališče vse Kukunjanca na dan, katerega sami določijo.“

Vse je seveda govorilo po mestu o tem razglasu. Toda onih, kateri bi bili zdravniku kaj verjeli, bilo je zeló malo. Vkljub temu pa so si mislili: „Ničesar ne izgubimo, ako povabimo zdravnika, da dopolni svojo obljubo. Pri delu ga je treba videti; mojster se spozna po svojem delu. Morda se mu pa vendar le posreči, gotovo brez vsepáha vedno ne tiči v bukvah! In dandanes že tako skoro vsaki dan ljudje znajdejo kaj novega. In naposled, ako se mu posreči poskus, hvalili bomo zdravnika; ako ne, se mu bomo še bolj smejali, nego do sedaj.“

Domenili so se, da se prihodnjo nedeljo, ko odzveni poldne, zberó Kukunjanci na pokopališču in vpričo njih naj pokaže zdravnik svojo posebno učenost in moč, da vzbudi v življenje mrtvega; ali jednega ali več, v tem niso bili ljudje jedini, vendar kolikor več, toliko bolje.

Predno je zazvonilo poldne v nedeljo, bilo je že na pokopališču ljudstva, da se je vse trlo. Vzlasti je bila gnječa velika okoli križa, ker tam je bil prostor, pripravljen za zdravnika, in vsakdo je hotel od blizu opazovati velike reči. Skoro zadnji med ljudmi pride zdravnik in tedaj še le obmolknejo glasovi onih, ki so si že šepetali: „Ne bo ga! Za norca nas je imel!“

Grobna tišina zavlađa na pokopališču. — Zdravnik zakašlja, pozdravi ljudi ter jih nagovori tako-le:

„Dragi prijatelji! Obljubil sem vam, da vpričo vas vzbudim mrtvega v življenje. Zbrali smo se danes tukaj, da vpričo vas spolnim svojo obljubo. Zagotavljam vas, da mi je popolno vsejedno, katerega koli da vzbudim v življenje ali Jakoba ali Janeza, Ano ali Barbaro, Klavdija ali Šimona. — Ali hočete, da vam pokličem iz groba . . . Šimona? Kako ste ga že klicali? . . . Šimon Kabanier, ki je umrl vsled udne bolezni, menim da pred jednim letom.“

„Prosim, gospod doktor“, rekla mu je Katarina vdova po pokojnem Šimonu. „To je bil vrl in pošten“

delovali svoječasni učenci vrlega učitelja. Vsi sedaj živeči duhovniki, katerim je zibel tekla v tamošnji fari, so v šolo hodili k njemu; zastopnike učencev njegovih nahajaš nadalje med zdravniki, odvetniki, profesorji, vojaki, sodniki, uradniki, učitelji, trgovci itd. Ni dvombe, da danes vsaki izmed istih čislaneu „školniku“ iz dna hvaležnega srca iskreno želi, naj ljubi Bog ohrani velezaslužnega dosluženca pri dozdanjih duševnih in telesnih močeh do skrajne meje življenja človečjega! — V Konjicah že dolgo vrsto let obstoji „Katoliško politično društvo“ ter krepko deluje po načelu: „Vse za vero, dom, cesarja“. Isto je dné 15. novembra imelo svoje zborovanje, katerega sta se vdeležila tudi gosp. deželna poslanca dr. Dečko in dr. Srnec ter s primernimi govori v velikem številu zbrano ljudstvo navduševala za narodno delo. Zborovalci so se v posebnej „resoluciji“ ali sklepu zahvalili gg. kanoniku Klunu in profesorju Šukljeju, ker sta se dné 13. in 14. novembra v državnem zboru z odločnimi besedami potegovala za pravice našega ljudstva do šole. Cesarska postava daja vsem narodom avstrijskim jednake pravice gledé jezika v šoli in v uradu. Ali te pravice Slovencem kratijo nemški „liberalci“, s katerimi se druží celó učni in šolstveni minister Gauč, kakor je to „Domoljub“ že kratko razložil. Zborovalci v Konjicah pravijo dalje: „Ker se ni omika ni napredek ne v verskih in ne v posvetnih, vzlasti tudi ne v gospodarstvenih zadevah ne more misliti brez poduka v materinskem jeziku v ljudskih šolah: zavoljo tega se pričakuje od slovenskih poslancev, da uporabljajo svoj upliv, naj vsi konsevativci v državnem zboru . . . ukrenejo vse potrebno, da se materni jezik v ljudskih šolah varuje, kakor

pri vseh drugih narodih na celem svetu, tako tudi pri Slovencih.“ — Občinsko zastopništvo v Grižah pri Žalcu je velečastitega gospoda duhovnega svetovaleca knezoškofjega in župnika Arzenška imenovalo za častnega občana. Bodi povedano, da je to največje odlikovanje, s kakoršnim premore občina počastiti zaslužne osebe. — V Celji je nagloma umrl g. Mettelet, kontrolor v davkarnici, pri Sv. Andreju v Slovenskih Goricah pa g. nadučitelj Zadravec, oba vsled kapi ali mrtvouda. — Od sv. Jurja na Ščavnici se nam poroča: Pri nas se je po skrbljivosti gosp. župnika popolno prenovila podružna cerkev sv. Duha; na novo je preslikana in altariji so vsi vnovič pozlačeni. Nabira se pa tudi že za zgradbo nove farne cerkve, ker je dosedanja res za tako veliko faro, kakor pri nas, mnogo premajhna. Za društvene naše gibanje vrlo skrbita pri nas bralno in pevsko društvo.

Goriško in Primorje. Iz Kobariida se nam poroča: Strašanska nesreča je zadela v torek, dné 10. novembra vas Ravno v župniji Drežnica. Vas, broječa šestindvajset hiš, je bila kmalu po 3. uri popoldne v hipu v ognju. Najbrž so zažgali otroci z žveplenkami. Ker je bilo vreme kraino, bili so ljudje večinoma na polju. Ko so zapazili ogenj, hiteli so gasiti, a žal, da prepozno. V dobri uri je pogorelo 21 hiš in več gospodarskih poslopij, tudi nekaj živine je koučal neusmiljeni element. Zgorela je tudi stara ženica, ki se zaradi bolezni ni mogla rešiti. Škode je nad 50.000 gld. Zavarovanih je bilo od lanskega leta pri „Slaviji“ 16 posestnikov, nekateri pri „Aziendi“ oziroma „Phönixu“. Č. gosp. Tončič, tamošnji vikarij, je vsaki družini v prvi sili podaril po 2 gld. ter podpira in tolaži obupne ljudi,

mož. Vsakdo ga je rad imel; vzlasti sem mu bila jaz iz srca vdana; osrečil me je in žalovala bom za njim, dokler tudi mene ne položé v črno zemljo! Toda ne kličite ga iz groba! Kajti leto žalosti bo kmalu minulo in zaradi svojih opravkov pri hiši sem že obljubila velikemu Paskalu, da se vzameva predpustom. Danes teden bova že na oklicu in tako seveda ne gre stvari poderati, ker smo že napravili pisma pri gosposki.“

„Dobro! Katarina, ako ne dovolite, sile vam ne bom delal. — Torej morebiti oživim Nanjo Karotte, katero so pokopali na Svečnico?“

„Tega se varujte, gospod doktor“, zavpije Jakob Lamele, „Nanja je bila moja žena. Deset let sva skupaj živela in bilo je deset let — pekla, to vedó vsi Kukunjanci. Nanja naj torej ostane v grobu, kjer je, tako ima ona pokoj tukaj, jaz pa doma v hiši. Saj ste jo poznali gospod doktor, prava čmerika, samoglava, lena, jezična, umazana . . . In . . . toda dovolj!“

„Torej ali jo oživim ali ne?“ vpraša zdravnik.

„Prosim, da jo pustite v miru. Saj veste, ostali so mi po njeni smrti trije otroci in kedo se bo sam ukvarjal z njimi. Moral sem se torej oženiti in sedaj seveda dveh žen ne potrebujem. Torej je nepotrebno . . .“

„Dobro!“ pravi zdravnik, „razumem. To je več kakor jasno in gotovo. — Torej oživim . . . kajti konečno vendar jednega moram oživiti, da dopolnim svojo obljubo . . . Počakajte tega-le . . . mojstra Petra.“ „Mojstra Petra s Starega Dvora?“ reče Feliks Bono-Pugno. „Da, da!“

„Ah, to je bil moj ubogi oče, Bog mu daj večni mir in pokoj! Gospod doktor, ne motite ga v njegovem grobu. Kajti žalosten bi bil, ko bi se vrnil med svoje otroke, katere je vedno učil, da naj se radi imamo. Mi pa smo se mnogo let tožarili po očetu in mnogo zapravdali. Sest nas je, štirje sinovi in dve hčere, a vsi smo ubožni, imamo dovolj otrok, za katere nam je skrbeti; vsak gleda le na-se in

kolikor je v njegovi moči. Bliža se zima, ljudje so brez strehe in živeža, zato kličemo blagim rojakom: „Brat brata prosí, prazne roke mi ne nosi.“

Tržaški mestni svet je imel 24. nov. sejo, v kateri je znani dr. Angeli interpeloval župana, ali mu je znano, da je neki okoličanski podjetnik in mestni svetovalec pretil svojemu delavcu, da ga odpusti iz službe, ako ne premesti svojih otrok iz italijanske v slovensko šolo, in ali mu je znano, da je duhovni pomočnik v Škednju, gospod B. Logar, v neki propovedi žalil italijansko narodnost? — Župan odgovori, da se otroci ne smejo premestiti, ker se je oče izjavil za italijansko šolo. V drugem slučaju pa se je naznanilo šolskemu vodstvu v Škednju, da g. Logar ne sme dalje učiti krščanskega nauka v šoli. Ob enem se je vložila ovadba pri državnem pravdnístvu in poročilo na tržaško namestništvo. Državno pravdnístvo pa je odgovorilo, da nima povoda za kazensko postopanje, in namestništvo je odgovorilo, da mestna občina ni imela pravice, vtikati se v to stvar. G. Logar torej

še poučuje krščanski nauk, dr. Angeli pa je pogore — Iz Podbrda na Tolminskem. Zopet letos smo dodelali kos ceste med Hudojužno in Podbrdom. Za prihodnje leto je ministerstvo v ta namen zopet dovolilo 15.000 gld. Dal Bog, da bi bila že skoro narejena cesta skozi Podbrdo na Zalilog. — Zadnji čas je naša cerkev dobila prepotrebne orglje, katere sta v splošno zadovoljnost izdelala brata Župan v Kamnigoricí. Gg. župnik in kapelan sta imela pri tem veliko truda, žal, da imata sedaj za plačilo le — grenkosti. Neki človek, ki hoče vse Podbrdo imeti pod svojo komando, menil je namreč, da je tudi farna cerkev „gmajna“, kjer bo on lahko svoje kozolce preobračal. Lastil si je tudi pravico, da bo on določeval, kdo naj orglja v cerkvi. Njegovega vedenja nasproti blagemu občepriljubljenemu gospodu župniku in vzlasti za cerkveno petje vnetemu in delavnemu g. kapelanu, za danes ne omenjam, ker se samo obsoja. Želeti je, da se vsa zadeva lepo poravná, in da bodo nove orglje res razveseljevale in oznanjevale vsej fari mir in ljubezen.

Cerkev in šola.

Skupno pastirsko pismo avstrijskih škofov.

Na Dunaju pri posvetovanjih nedavno zbrani avstrijski škofje so izdali po sklepu svojih razgovorov skupno pastirsko pismo avstrijskim katoličanom. To prelepo, potrebam in razmeram v naši državi posebno primerno sestavljeno pismo naslanja se v prvi

vrsti na okrožnice Leona XIII., vzlasti na ono, katero je odposlal papež avstrijskim škofom. Vodilne misli znameniti okrožnici so te-le: Poznati treba znamenja časa in naloga je škofom, da nánuje opozarjajo vernike. Značilno za našo dōbo pa je, da se krščanski nazori o svetu vedno bolj umikajo nekrščanskim nazorom; zaradi tega pa se ruši temelj

vodo napeljava na svoj mlin. Kaj bi torej bilo z očetom, ne vem; najbolje torej, da počiva v grobu.“

„Torej pustimo mojstra Petra s Starega Dvora v miru“, veli zdravnik. „Toda jaz nisem prišel sem slepih mišij lovit. Da bi torej vendar le nekaj videli, oživim... koga hočete, da vam oživim?“

„Marjetico! Vzbudite v življenje mojo Marjetico!“ vskliknila je med množico jokajoča žena, mati pokojnice.

„Ne, ne, gospod doktor, te ne oživljajte“, reče mlado dekle. „Še pred smrtjo mi je povedala, kako rada umrje. Pustite jo v posvečeni zemlji, kajti oni, katerega je rada imela, oženil se je že z drugo.“

„Uboga Marjetica!“ vzdihne tudi zdravnik. „Toda meni že vse to preseda“ nadaljuje doktor. „Vsemu temu treba konec storiti. Jaz oživim sedaj Besuketa, ki je pred dobrim mesecem umrl nena doma med kosilom za mizo.“

„Jaz tega ne pustim“, zakriči Ludvik Gavgalin, mahajoč z obema rokama. „On mi je prodal svojo

gorico in svoj zadolženi dom. Jaz sem mu vse pošteno plačal do zadnjega krajcarja s samimi srebrnimi peticami. Toda, ako bi oživel, hotel bi zopet kaj od mene imeti. To pa bi ne bilo pravično, gospod doktor!“

„Dobro! Torej pustimo tega pri miru. — Počiva pa med drugimi tukaj na pokopališču pokojnik, ki ni zapustil ne žene, ne otrok, ne brata, ne sestre, zapustil vam je le vzglede lepih krščanskih krepostij. To je vaš pokojni duhovni pastir. Ta vas je posebno ljubil, za njim ste neizmerno žalovali. — Upam torej, da nikdo ne bo proti temu, da oživim vašega pokojnega župnika.“

„Ne! Ne!“ slišali so se glasovi. „Naj počiva v miru! Bil je že star in bolehen in mnogo truda mu je prizadela zadnji čas težavna služba med nami! In pa saj si je zaslužil nebesa z dobrimi deli!“

„Ako je tako“, reče zdravnik, „obrnimo se drugam. Tam-le, prav blizu vidim lesen bel križec, okrog njega polno zelenja in krasnih belih cvetov.

družini, državi, cerkvi. Nevarnost je torej velika, zato treba, da se katoličani vzdramijo, da se oklenejo sv. vere, njenih nauk in nje življenja: molitve, prejemanja sv. zakramentov in posrečevanja nedelj in praznikov. Toda pri tolikih nevarnostih in tako silnih nasprotnikih posameznik ne opravi mnogo, zato treba, da se katoličani družijo v društva, ki delujejo pod vodstvom škofov, kakor to priporoča papež Leon XIII. Taka društva so vzlasti: marijanske kongregacije, društva za moše in mladeniče, za mojstre in pomočnike, za trgovce in rokodelce, za delavce in delavke, kakor tudi razna društva krščanske delavne ljubezni. Prav posebno se pa priporočajo katoliški shodi po deželah in okrajih. Važne dolžnosti imajo, kakor vedno, tako vzlasti dandanes krščanski stariši za izrejo otrok. Vzgojevati otroke v strahu božjem, ž njimi v domači družini živeti po krščansko, dajati otrokom s dejanjsko-krščanskim življenjem vplivne izgleda, to so najsvetejše dolžnosti starišev do otrok, ki izpolnjevane donašajo otrokom in starišem obilno srečo in blagoslova. — Te dolžnosti so tem važnejše, ker, žal, vkljub vsem našim naporom pri nas v Avstriji po sedanjih šolskih postavah cerkev nemore po naših šolah uspešno gojiti krščanske vernosti in pravnosti in ne more src ogrevati za vero. Zahtevati torej treba vedno in vedno verskih šol. Pred vsem je v Avstriji potrebno katoliško vseučilišče. Posebno važne so dandanes dolžnosti

katoličanov gledé knjig in časnikov. Častna bodi naloga vsakemu katoličanu, z vsami silami podpirati katoliški tisek. — Gledé dela vsakega vprašanja poudarjajo se po pravici zasluge katoliške cerkve za delavce; cerkev je verige strla sužnjim, cerkev tudi dandanes skrbi za delavce in naroča imovitim, naj jih vodi krščanska pravičnost in krščanska ljubezen do delavcev. Pred vsem zahteva cerkev, do se pri delavcih goji vernost, ker le tem potom je mogoče povoljno rešiti socialno vprašanje. — K sklepu se škofje spominjajo v sinovski udanosti sv. očeta, zahtevajo zanj z vso odločnostjo popolno in pravo neodvisnost od vsake posvetne oblasti ter izražajo svoje sožalje, da so razmere že toliko dozorele, da niti katoličanom, niti otrokom ni prost dohod k papežu. — Katoličani naj skazujejo papežu zato tem iskrenejšo udanost, naj molijo za njegov blagor in naj tudi radi zbirajo darove za sv. Očeta ter mu s tem olajšajo skrb za vladanje cerkve. — Zatem se kot zvesti podaniki škofje spominjajo tudi naše Avstrije, katere moč pa se opira na jedinstvo njenih narodov. Zastava pa, okrog katere naj se zbirajo razni avstrijski narodi složni in mirni, naj bo zastava katoliške vere, ki je ob enem tudi zastava ljubljene našega vladarja. — To prelepo pismo bodo duhovniki povsod katoličanom brali in razlagali v cerkvi. Tudi „Domoljub“ bo v prihodnjih številkah obširneje pojasnoval to pismo, ki naj bo katoličanom vodilo za javno delovanje.

To je grob nedolžnega deteta, ki je umrlo, kakor je pisano v knjigah, komaj deset mesecev staro. Tega angelja bodele vendar le veseli, ako ga vzbudim v življenje?“

„Gospod doktor“, zakliče stara ženica stoječa blizu križa. „To je bil naš malček, jaz sem bila njegova babica. Ravno so mu jeli zobje bosti iz čeljusti, moral je umreti ubožec. Toda kar Bog stori, vse prav stori, bodi češćeno Gospodovo ime. Moja hči, mati tega deteta, ima sedaj drugih otrok celo kopico in zato naj ta angelj le mirno spava v grobu in prosi naj duh njegov v nebesih za svoje na zemlji!“

Tedaj je bilo poskušenj dovolj in zato reče zdravnik:

„Dovolj za danes, menim, da je bilo več kakor dosti. Ako ne dovolite, da napravim tu pred vami kaj posebnega, storiti bom skušal to drugod, ne bom sicer oživljal mrtvih iz grobov — ker tega,

kakor ste se prepričali, mi vi sami ne dovolite — pač pa hočem biti v pomoč onim, kateri bi prišli v nevarnost, da jih zaloti smrt. Z Bogom!“

In kaj mislite, kaj je od tedaj počel zdravnik v Kukunjanu? Ni sicer obujal mrtvih, a mnoge žive je obvaroval smrti. Kajti Kukunjanci so od tedaj njemu vse zaupali in ga vselej klicali v boleznih na pomoč. Kajti — rekli so — ako ni dopolnil svoje obljube na pokopališču, to ni bila njegova, to je bila naša krivda.

In vse je dobro, kar se dobro konča! — Le to nam je še pripomniti, da so nespametni oni, ki delajo le za posvetno minljivo slavo, kajti komaj da obzeleni trava na grobu našem, že smo skoro pozabljeni med svetom, že bi se nas branili, ko bi se hoteli vrniti na svet; temu priča so Kukunjanci, ki pa imajo v tem oziru mnogo enakomislečih bratov in sester po svetu.

Gospodarske in obrtnijske stvari.

Za vinogradnike. Na podlagi postave z dne 3. oktobra 1891 zamorejo „občine“ in pa tudi „družbe posestnikov“, katerim je trsova ušica poškodovala gorice, iz državne blagajnice dobivati posojilo brezobrestno. Dotične prošnje z natančnim načrtom glede opravila se poljedelstvenemu ministru pošiljajo skozi c. kr. okrajno glavarstvo. Posojila ne more dobiti posameznik, ampak samo občine ali pa več posestnikov skupaj. V zadnjem slučaju morajo prosilci „vsaki za vse“ biti porok, da bo se posojilo zamoglo povračevati po šestem letu.

Zoper ponarejanje vina. Trgovinskemu ministerstvu se je poročalo, da se prodajajo velike množine pijač pod imenom „vina“, kar pa drugega ni, nego neka mešanica z moštom in konjakom. Preiskava je tudi potrdila ta faktum. V tem oziru je zaukazano pristojnim oblastvom, naj čuvajo, da se ne bo prodajalo tako vino, in naj se v nasprotnem slučaju postopa kazensko. Tudi v Ljubljani se je gostilničarjev zadruga pritožila pri c. kr. deželni vladi, proséč, naj zapreči po krémah ponarejanje in „krščenje“ vina in preišče vinotoče. — Na Kranjskem, ki broji 11.631 hektarov vinogradov, je po izvestju trgovinskega ministerstva za leto 1890 okuženih po trtni uši 6024 hektarov, to je 53 odstotkov. Ogerski vinotržci so letos pokupili na Vipavskem in Goriškem mnogo novega vina, in na Vipavskem je neka ogerska tvrdka pokupila za 120.000 gld. letošnjega vina, liter po 20 do 24 kr. Dolenjska pridelala je vina samo za svojo potrebo. Slabi pogledi v bodočnost za vinarje!

Živinska bolezen na gobcih in parkljih sicer pojema, vendar pa je na Hrvaškem razširjena v 37 okrajih, na Štajerskem v 33 občinah in posameznih vaseh, na Koroškem v 40 občinah in na Primorskem v 7 občinah.

Tržna cena v Mariboru. Pšenica 8 gl. 30 kr., rž 7 gl. 20 kr., ječmen 4 gl. 90 kr., oves 3 gl. 10 kr., kuruza 5 gl. 10 kr., proso 4 gl. 90 kr., hajdina 5 gl., krompir 1 gl. 90 kr., vse po hektolitr; kilo fižole 11 kr., leče 28 kr., graha 24 kr., sljiv 34 kr., luka ali čebula 6 kr.; jajce 3 kr.

Razne novice.

Vabilo na naročbo „Domoljuba“

Ker se zopet bliža novo leto, povabimo zopet Slovence, naj si naročé „Domoljuba“. Stari in novi naročniki pa naj kakor hiro mogoče pošljejo naročnino 80 kr. za celo leto, da se jim list more v pravem času doposlati v novem letu. Naročnina se pošilja: Upravištvu „Domoljuba“ v Ljubljano. — Priporočamo vzlasti naročnino pod skupnim zavitkom. Na vsakih deset „Domoljubov“ pošiljanih pod skupnim zavitkom dobi se ena najstj brezplačno. — Hvala lepa vzlasti gosp. duhovnikom za podporo pri razširjevanju „Domoljuba“; prosimo še obilnejše v prihodnje. — Naročevati in brati poštene katoliške časnike živo priporočajo v zadnjem pastirskem listu avstrijski škofje. Katoličani, izpolnjujmo naročila svojih višjih pastirjev! — Vsak naročnik „Domoljuba“ naj dobi vsaj enega novega naročnika! — „Domoljub“ bo kakor do sedaj tudi v prihodnje deloval Bogu v čast, Slovincem pa v korist!

(Duhovniške premembe v ljubljanski škofiji.)

Č. g. Anton Kržič je imenovan za veroučitelja na ljubljanski učiteljski pripravnici in č. g. Matija Kolar je imenovan za župnika pri D. M. v Polji. — V nedeljo, dne 29. nov. je bil slovesno umeščen novi župnik na Golem čast. gosp. Matija Erzar. — Č. g. Rok Merčun, mestni kapelan pri sv. Jakobu v Ljubljani, je imenovan za kateheta pri gg. uršulinah v Ljubljani. — Na njegovo mesto pride č. g. Feliks Zavodnik, kapit. vikar v Novem Mestu. — Č. g. Martin Nemanich, mestni kapelan v Kostanjevici, je premeščen v Spodnjo Idrijo. — Č. g. I. Cuderman, kapelan v Mirni Peči, gre za kapelana v Ribnico. Na njegovo mesto pride č. g. Pfajfar.

(Iz škofevine Mariborske.) Prestavljeni so kapelani gg.: Sušnik na Teharje, Fišer v Dóbavo, Tómažič v Konjice, Štrakelj, k Sv. Ilju pri Mariboru, Zavadič v Mákolje. — Umrl je gosp. dr. Žagar, dosluženi profesor v Mariboru.

(Za Miklavža) je ravnokar izšla knjižica „Sv. Alojzija Gonzaga ali devetdnevna, oziroma šest-nedeljna pobožnost z navadnimi vsakdanjimi molitvami v dodatku v spomin blažene smrti sv. Alojzija. Spisal Janez Smrekar, katehet na ljudskih šolah v Ljubljani.“ Knjižica ni namenjena le šolski mladini,

temveč tudi starejšim ljudem. Molitve so večinoma obdarovane z odpustki. Pesmi so povzete iz male pesmaričice za učence ljudske šole, pridejani sta dve v čast sv. Alojziju, ena teh dveh ima naprev. Knjižica obseza 13. tiskanih pol v 12erki in velja vezana v usnje z zlato obrezo 80 kr., v usnji brez zlate obreze 75 kr., v platno vezana 60 kr. Knjižica je povsem lična in pripravna za sv. Miklavža in božična darila, torej jo priporočamo gg. katehetom, starišem in sploh odgojiteljem mladine. Dobiva se pri izdajatelju in v „Katoliški bukvarni“ v Ljubljani.

(Krščanski Detoljub) list za krščansko vzgojo mladine letnik IV., št. 3. je prišel na svetlo in hrani v sebi polno podučnega in kratkočasnega berila za odrasle, vzlasti stariše, katehete in učitelje. Bodi torej prijateljem mladine iskreno priporočen.

(Tretji shod konservativnega obrtnega društva) je bil v nedeljo dobro obiskan. Predsedoval je g. Škrbinec, poročal pa g. Regali najprej o „Spomenici na slavni deželni odbor“, da bi se omejila konkurenca deželne posilne delavnice nasproti malim obrtnikom v Ljubljani. Ker se je o tej zadevi že večkrat razpravljalo, bila je spomenica brez ugovora soglasno sprejeta. Dalje je poročal g. Regali o novem postavnem predlogu za posvečevanje nedelj in praznikov. Poročevalec je to važno zadevo vsestransko pojasnil. Debate sta se udeležila gg. Šturm in Pollak, ki sta iz svoje izkušnje doma in po svetu dokazovala, pa imajo drugod še ostrejšje postave, ne da bi pri tem trpela obrtniija in sploh blagostanje obrtnikov. Na to je bila sprejeta peticija na državni zbor v tem smislu, daj kmalu napravi postavo o nedeljskem posvečevanju. S tem je bil dnevni red končan in seja sklenena. Razgovarjali so se pa še med seboj o Plener-Pattaijevem predlogu za znižanje obrtniškega davka in odboru naročili, naj pazljivo sledi tej za obrtnike važni zadevi in naj pravočasno ukrene potrebne korake. Zaradi pomanjkanja prostora objavimo resoluciji v prihodnji številki.

(Koroško.) Dne 16. novembra so šli zastopniki koroških Slovencev na Dunaj, da ministrom povedo, kako se godi Slovincem na Koroškem in jih poprosijo, naj kaj storé v korist Slovencev. Šli so pa na Dunaj: Jezerski župan in deželni poslanec Muri, župan v Žabnicah Luka Frustuk, župan v Št. Janžu Mih. Stih, župan s Tolstega vrha D. Kotnik, Fr. Kobentar in Mat. Šervicelj, župnik na Reberci. Ministri so jih prijazno sprejeli in obljubili, da se bodo ozirali na njih pojasnila. Da bi le ne ostalo pri samih obljubah! — Zadnji čas so imeli na Koroškem občinske volitve. Slovenci so zmagali v Kotmari vasi, in deloma v Vetrinjah.

(Štajarsko.) Sodnika postala sta gg.: Marokuti pri Sv. Lenartu blizu Maribora, Mihalič pa v Soštanji. — Za učitelje pridejo gg.: Cviren Jakob v Stóbrdce pri Rogatcu, Heric Matija v Zavrže, Vrečko Jakob v Ločje. — Pri davkarstvu prestavljeni so gg.: Eber v Maribor, Krajnc v Kozje, baron Savenau v Ljutomer.

(Od Ljutomera) se nam naznanja, da so letos v tamošnji okolici jabelke bile tako rodne, kakor malo-kedaj, in vsled tega so gospodarji naprešali mnogo jabelčnice, a natrgano sadje še v marsikateri kleti čaka na kupca.

Prihodnja številka „DOMOLJUBA“ izide dne 17. decembra.

Loterijske srečke.

Dunaj	21. novembra:	21,	61,	81,	25,	42.
Gradec	21. novembra:	40,	1,	6,	28,	62.
Lince	28. novembra:	57,	74,	21,	65,	68.
Trst	28. novembra:	53,	80,	54,	81,	59.

Tržne cene v Ljubljani

dne 28. novembra.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, hktl.	8	80	Špeh povejen, kgr.	—	62
Rež,	6	80	Surovo maslo,	—	68
Ječmen,	4	56	Jajce, jedno	—	3
Oves,	3	9	Mleko, liter	—	8
Ajda,	5	36	Goveje meso, kgr.	—	62
Proso,	4	55	Telečje	—	56
Koruza,	5	30	Svinjako	—	54
Krompir,	2	50	Koštrunovo	—	40
Leča,	11	—	Pikanez	—	40
Grah,	10	—	Golob	—	15
Fižol,	10	—	Seno, 100 kgr.	1	87
Maalo, kgr.	—	84	Slama,	1	96
Maat,	—	66	Drva trda, 4 mtr.	7	—
Špeh svež,	—	54	„ mehka, „	5	—

Največji izbor

Najnižje cene.

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch,
tovarna dežnikov,
Ljubljana, Mestni trg 15.

Največja zaloga
šivalnih strojev

(1410) **JAN. JAX,** (406)

LJUBLJANA,
Najnižje cene.

Ugodni vplačilni obroki se
(1410) dovoljujejo. (30-23)

Zamenjuje stare stroje.

Poprave vrše se točno
trajno in ceno.

Preselitev trgovine.

(52-18)

Stefana Nagy-ja

trgovina z železjem, ro-
kodelskim, hišnim in ku-
hinjskem orodjem

je od dné 1. julija t. l. nadalje

na Valvazorjevem trgu št. 5

(prej France Trček)

v poslopji okrajnega glavarstva.

Jos. Cotman,

pleskar, lakirar in napisni slikar, (7-6)

v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 17

se priporoča el. občinstvu v mestu in na deželi v lično izvr-
šitev vseh v njegovo stroko spadajočih del, posebej se
priporoča gg. obrtnikom (rokodelcem) v izvršitev imenskih
in raznih napisov. Delo solidno, trajno in cene nizke.

Kwizdova

Korneuburška živinska redilna štupa
za konje, govedo in ovce.

Vše skoro 40 let z najboljšim vspehom rabljena
v premnogi hlevih pri pomanjkanji ješčosti, sla-
bem prebavljanji, da dajejo krave boljše mleko
in v večji meri; bistveno utrjuje naravno moč ži-
vini proti okuževalnim vplivom.

Cena $\frac{1}{1}$ škatljici 70 kr., $\frac{1}{2}$ škatljici 35 kr.

Pravi z gornjo varstveno znamko se dobiva v vseh le-
karnah in drožerijah v Avstriji in na Ogerskem.

Vsak dan pošilja po pošti glavna zaloga (10-10)

Franc Iv. Kwizda,

c. in kr. avstrijski in kr. rumunski dvorni za-
lagatelj, okrožni lekar, Korneuburg b. Wien.

Umetne zobe in zobovja

stavlja na način, ki ne provzroči ni-
kakih bolečin, ter opravlja vse zobne
operacije in zobna plombovanja

A. PAICHEL,

(1363) 24 zobozdravnik (6)

pri Hradeckega mostu I. nadstr.

Na Najvišje povelje Nj. c. in kr. apostolskega veličastva

Bogato oskrbljena po c. kr. ravnateljstvu loterijskih dohodkov zajamčena

XXV. državna loterija

za vojaške dobrodelne namene.

3091 dobitkov v skupnem znesku 170.000 goldinarjev in sicer:

1 glavni dobitok s 100.000 gld. z dvema preddobitkoma in dvema podobitkoma à 500 gld., 1 dobitok
s 15.000 gld., 1 dobitok s 5000 gld., 1 dobitok s 4000 gld., 1 dobitok s 3000 gld., 1 dobitok s 2000 gld., 1 do-
bitok s 1000 gld. in 80 dobitkov po 100 gld. v gotovini, naposled serijski dobitki v skupnem znesku 30.000 gld.

Žrebanje se bo vršilo nepreklicno dné 29. decembra 1891. — Srečka stane 2 gld. a. v.

Podrobnejša določila ima igralni načrt, ki se dobiva brezplačno s srečkami pri oddelku za državne loterije,
Dunaj, I., Rismergasse 7, II. Stock, in Jakoberhofe, kakor tudi po mnogih prodajalnicah.

Srečke se pošiljajo poštne proste.

Dunaj, oktobra meseca 1891.

C. kr. ravnateljstvo loterijskih dohodkov,
oddelek državne loterije.

Naznanilo.

1176.

V najem se dá

(3-3)

prostor za usnjarje,

ob veliki cesti in na prijetnem kraju na Notranjskem,
natančneje se izve pri opravištvu tega lista.

Vse rabljene pismene znamke

kupuje vedno

G. Zechmeyer, Noremburg (Nürnberg).

Obrazci zastoj.

20-3

Pri zlatem drž.
jabolku.

P. PSERHOFER

Zum goldenen
Reichsapfel.

Iekarnar na Dunaju, I., Singerstrassel5.

Kri čistilne kroglice, poprej **univerzalne kroglice** imenovane, so staroznato zdravilno sredstvo. — Že mnogo desetletij so te kroglice splošno razširjene, mnogi zdravniki jih zapisujejo, in malo je rodbin, v katerih ni male zaloge tega izvrstnega domačega zdravila. — Od teh kroglic velja: **1 škatljica s 15 kroglicami 21 kr., 1 zavojs s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr.,** pri nefrankovani pošiljavi po povzetju **1 gld. 10 kr.** — Če se naprej pošlje denar, velja s poštnine prosto pošiljati: **1 zavojs kroglic 1 gld. 25 kr., 2 zavojs 2 gld. 30 kr., 3 zavojs 3 gld. 35 kr., 4 zavojs 4 gld. 40 kr., 5 zavojev 5 gld. 20 kr., 10 zavojev 9 gld. 20 kr.** (Menj nego jeden zavojs se ne more odposlati.)

Prosi se, da se zahtevajo izrečno

J. Pserhoferja kri čistilne kroglice.

in gleda na to, da ima vsaka škatljica na pokrovu na navodilu za rabo stoječi imenski pečat **J. Pserhofer** in sicer v **24 rdeči 28 barvi.**

Balzam za ozebljine J. Pserhoferja, 1 lonček 40 kr., s frankovano pošiljavo 65 kr.

Trpotčev sok, proti kataru, hripavosti, krčevitemu kašlju itd. 1 steklenica 50 kr.

Ameriška maža za protin, 1 gld. 20 kr.

Prašek proti potenju nog, škatljica 50 kr., s frankovano pošiljavo 75 kr.

Balzam za gušo, 1 flakon 40 kr., s frank. pošlj. 65 kr.

Zdravilna esenca (Praške kapljice), proti sprje-nemu želodcu, slabaj prebavljivosti itd. 1 stekl. 22 kr.

Angleški čudezni balzam, 1 steklenica 50 kr.

Fijakarski prašek, proti kašlju itd. 1 škatljica 35 kr., s frankovano pošiljavo 60 kr. (10-3)

Tannochinin-pomada, J. Pserhoferja, najbolje sredstvo za pospeševanje rasti las, 1 škatljica 2 gld.

Univerzalni obliž, prof. Steudel-a, sredstvo pr. ranam, oteklinam itd. 1 lonček 50 kr. s frank. pošljat. 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bullrich-a. Domače zdravilo proti posledicam slabega prebavljenja. 1 pak. 1 gld.

Razen tukaj omenjenih izdelkov ima še vse v avstrijskih časopisih naznanjene tu- in inozemske farmaceutične specialitete in se vsi predmeti, ki bi jih ne bilo v zalogi, na zahtevanje točno in po ceni preskrbijo.

Pošiljavitve po pošti izvrše se najhitreje proti predpošiljavi zneska, večje pa tudi proti povzetju.

Če se denar naprej pošlje (najbolje po poštni nakaznici), je poštnina dosti nižja nego pri pošiljativah s povzetjem.

Zgoraj imenovane specialitete dobivajo se tudi v Ljubljani pri **G. Piccoli-ju**.

Robi za na glavo,
svilnati in volneni, v najrazličnejših bojah, platno, kotonina,
hlačovina, volneno blago
lepo, močno, dvojne širokosti, meter po 50 kr. in više.

(16)

Fr. Petrič,

trgovina z manufakturnim in kramarskim
blagom
v Ljubljani, Špitalske ulice 6

Domača tovrsta!
Poleg Lingarjevih ulic.

Najnižje cene!
Ceniki in vzorci franco!

priporoča svojo največjo zalogo in najraznovrstnejšo izbero
modnega in kramarskega blaga,
sukna za moške in ženske obleke.

Franc Petrovčič,

ključarski mojster in izdelovalec
turnskih ur,

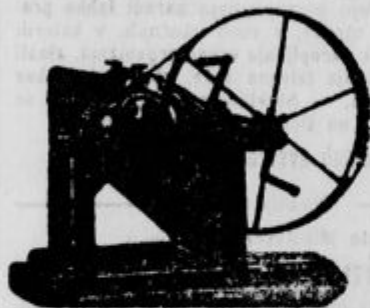
(3) na sv. Petra nasipu hiš. št. 35 v Ljubljani,

priporoča se slavnemu občinstvu v mestu in na deželi v izdelavo vseh strok ključarskega dela, kakor tudi naprav turnskih ur, vseh v to vrsto spadajočih del in poprav, ter obeta najsolidnejše delo in najnižje cene.

(1452) 3-3

Vsi stroji za kmetijstvo in vinorejo!

Plugji, brane, njivni valarji, sejalnice, stroji za košnjo, obračalnica za seno, konjske zobače, stiskalnice za seno, mlatilnice, gepelji, loko-

mobili, trieure, snažilnice žita, stroji za robkanje turčice, slamoreznice, stroji za trenje žita, za rezanje repe, za mlenje in meškanje sadja, za stiskanje grozdja in oliv, peronospora-aparati, stroji za lupljenje ovočja, sušilnice za ovočje in zelenjad, smrki (pumpe) za vino, kletne priprave, smrki za vodnjake, krošne žage, decimalne tehtnice, tehtnice za živino, mlečni separatorji, priprava za vzdigavanje sodov, stroji za vrtanje, avtomatično delujoče stiskalnice sladke krme, stroji za tehtanje,

(20—20) treslice itd. (20—19)

Vse najboljše izdelano po najnižji tovarniški ceni.

Jamstvo! Pripravno plačevanje! Čas poskušnje!

Zaloga kmetijskih in vinorejskih strojev

IG. HELLER, II, Dunaj, Praterstrasse 78.

Bogato ilustrovani 144 strani obsežajoči ceniki v nemškem, italijanskem in slovenskem jeziku se pošiljajo gratis in franko.

Zanesljivi zastopi se povsod osnujejo.

Zobni zdravnik iz Berolina
univ. med.

DR. R. JACOBI

Stari trg št. 4, I. nadstropje, v Ljubljani

ordinira od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne;
ob nedeljah od 9. do 11. ure dopoldne. (1413) 10-8

(4) Za uboge ob petkih od 9. do 10. ure dopoldne.

Filip Kisovar,

krojaški mojster,

v St. Pavlu pri Preboldu

se priporoča slav. občinstvu v mestu in na deželi v lično izdelovanje

obleke po najnovjšem kroju.

Jamči za solidno, dobro delo, poštene potrebe in nizko ceno. (1175) (5—4)

se priporoča preč. duhovščini, društvom, trgovcem, občinskim uradom in slav. občinstvu za vsakovrstna v tiskarsko stroko spadajoča naročila.

Katoliška tiskarna

v Ljubljani.

Tinktura za želodec,

katere prireja **GABRIEL PICCOLI**,
lekarnar "pri an-
gelu" v Ljub-
ljani, Dunajska
cesta, je mehko,
učinkovito, delovanje
prebavnih orga-
nov ureja jode
sredstvo. Odstra-
njuje težkobe v
želodcu, krepa
želodec, ter po-
spejuje telesno odprtje.

— Razpo-
sila jo izdelovatelj v zabojčkih po 12 in
več steklenic. Zabojček z 12 stekl. velja
glđ. 1:36, z 55 steklen., 5 Kg. teže, velja
glđ. 5:26. Poštno plača naročnik. —
1 steklenica velja 10 kr. (60-29) (1)

Proč z navadno kavo, kupujte

Kneippovo sladno kavo,

ki jo izdeluje za Avstro-Ogersko po naročilu g. župnika
Seb. Kneippa edino le tovarna

bratov Ölz v Bregencu
na Bodenskem jezuru.

Velečast, gosp. župnik Kneipp se je odločno iz-
rekel zoper bobovo kavo, kakor jo zdaj v prodajalni-
cah kupujemo in vži-
vamo. Tista je sad
strupenega drevesa,
ne daje telesu no-
bene moči, razburja
le živce, ker je stru-
pena, ter izvaja še
druge jedi na pol
prebavljene iz že-
lodca. Kneippova
kava pa ima ve-
liko redilno
moč, pomiri živce,
in je dosti boljši
kup. Komur bi se
ta kava ne zdela do-
volj okusna, naj jej
primeša nekoliko

OCHRANNA-ZNÁMKA.

Ölzove kave,

in ne bo skoraj poznal razločka od navadne kave. Pil
bo pa potem redilno, zdravo in ceno kavo.

Kako se ta kava kuha, to se bere že v naših za-
vojih. Kdor kupuje, naj pazi, da dobi pravo blago,
ki ga pozna na tem: zavoji so štirvoglati in rudeči,
bratov Ölz, varnostna marka, ponvica, podoba in
podpis župnika Kneippa. Ölzoava kava nosi ime in
ponvo.

Dobi se v vseh boljših prodajalnicah za prekomorsko
blago. — V Ljubljani pri: Jegliču & Leskovicu,
F. S. Rojniku, Ed. Regnardu in M. Wa-
gnerjevi vdovi. — Lahko se pa tudi pri nas
naroči, in jo pošljamo v zavojih po 4 1/2 kil franko s
pošto.

Bratje Ölz,

tovarna za Kneippovo sladno kavo
v Bregencu.

131

(20-3)

Dosedaj neprekošeno!

W. MAAGER-jevo pristno sčiščeno

Dorševo salo iz kitovih jeter

1133

od

(10-3)

Viljema Maager-ja,
na Dunaji.

Prve medicinske autoritete so preiskale to sred-
stvo in je priporočajo in zapisujejo zaradi lahke pre-
bavljivosti tudi za otroke, v vseh slučajih, v katerih
hoče doseči zdravnik okrepitve vsega organizma, zlasti
pri in pluć, povečanje telesne teže, zboljšanje sekov
in čiščenje krvi sploh. — Steklenice po 1 glđ. dobé se
v tovarniški zalogi: na Dunaju III./3, Heumarkt in
v vseh lekarnicah avstro-ogerske države.

Nadalje:

Dr. Karola Mikolasch-a španjsko
kinsko vino

za okrepčavanje pri opešanih silah po prestanih bo-
leznih. — Cena steklenici glđ. 1:50.

Dr. Karola Mikolasch-a španjsko
kinsko železno vino

za zboljšanje krvi. — Cena steklenici glđ. 1:50.

Dr. Karola Mikolasch-a španjsko
pepsin-vino

za pospeševanje prebavljanja. — Cena steklenici glđ. 1:50

Dr. Karola Mikolasch-a španjsko
pepton-vino

za preživljene tolesa brez pomoči želodčne delavnosti.
— Cena steklenici glđ. 1:50.

Dr. Karola Mikolasch-a španjsko
rabarbarsko vino

za pospeševanje delovanja črev. — Cena steklenici glđ. 1:50.

Dobé se skoro v vseh lekarnah.

Glavno zalogo in glavno razpošiljalnico
za avstro-ogersko državo ima:

Viljem Maager na Dunaju,
III./3, Heumarkt 3.